

UFO-járás

Egymillió szavahihető ember — és a figyelmetlen többi

Ki nem látott még repülő csészealj-t? Miután Hermann Oberth professzor szerint körülbelül egymillió szavahihető ember látta eddig — egyszerű a következtetés: a többi vagy nem látta még, vagy nem szavahihető. De ha látták már bolgár, jugoszláv és maki atyafiaink, sőt — mint hírt adtunk róla — két szegedi fiatalember is, és egy felnőtt horgosi polgár, akkor biztosak lehetünk benne, hogy mi sem maradtunk le a XX. század eme csodájáról.

Bár az előbb említett Oberth szerint az egyiptomiak már háromezer évvel ezelőtt látták űrhajót. Verne pedig így ír a Nemo kapitányban: „Ki ne emlékezne rá, hogy az 1866. esztendő különös esemény, egy érthetetlen, rejtélyes természetű tünemény tette nevezetessé...
Már hogyan emlékezne-nénk!

Mantell kapitány esete

A „vizes csészealj” után egészen 1948-ig kellett várni újabb szenzációra. Ebben az évben történt ugyanis, hogy egy amerikai pilóta, aki szintén kapitány volt — de nem Nemo, hanem Mantell — azt a parancsot kapta, hogy kényszerítse leszállásra azt a vörösen izzó hatalmas tányért, amely lassan közeledett a Goldman Field-i repülőter felé. Mantell felszállt, földözbe vette, s le sem szállt többé. Utolsó szavai, melyeket a magnetofon rögzített, így hangzottak: „Az isten szerelmére, ott belül emberek is vannak!” Gépét porrá égve találták meg a földön.

Kényszerítse leszállásra azt a vörösen izzó testet!

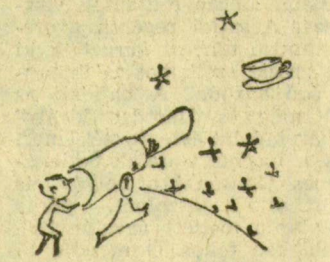
De haladjunk tovább! Nyolc év múlva, 1956-ban a párizsi Orly-i repülőtéren az ügyeletes tiszték a radaron keresztül észleltek repülő csészealj-t. Riadót rendeltek el, de a gépmadarak nem bírtak felszállni, olyan erős mágneses sugárzás gátolta meg az elektronikus műszerek működését. Később egy láng-güla keletkezett, majd a radar ernyőjéről is eltűnt a titokzatos jelenség.

Az utóbbi években már a Föld minden táján otthonosan mozognak a csészealjok. 1964-ben például V. Zajcev egyetemi adjunktus látott egyet, amikor egy TU 104-es gépen Leningrádból Moszkvába repült. Belfenteselek tudni vélik, hogy Carpenter amerikai űrhajós fényképeket is készített repülő csészealj-ról Föld körüli keringése közben 1965. február 26-án. Ugyancsak 1965-ben R. Vitolusek, a Szovjet Tudományos Akadémia asztrofizikai laboratóriumának kutatója az orosz megfigyelőállomáson észrevett egy rendkívül fényes csillagot. Amikor társaival teleszkópon át megvizsgálta, kiderült, hogy az egy lencse alakú korong, melynek közepén gömbszerű kiemelkedés volt. A korong körül három golyó keringett. Azután az egész szertefoszlott szemük előtt.

Az ufológusok hiszik

Ilyenek ezek a csészealjok! Jönnek, foszforeszkálnak, lángolnak, meggyúlnak, s azután úgy eltűnnek —, hogy csak a hírmondó marad utánuk. Érthető tehát, hogy a tudomány emberei alig-alig tudnak mit kezdeni velük. Tekintélyes tudósok állítják, hogy a repülő

csészealjok nem a képzelet születtei, s tekintélyes tudósok állítják azt is, hogy szélfúvások, túlságosan dús fantáziájú emberek kitalálmányai csupán.

Kiderült, hogy egy lencse alakú korong...

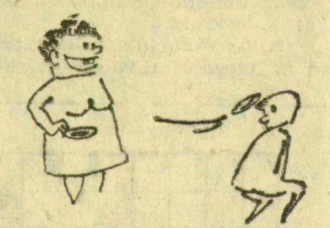
Az ufológusok például hisznek benne. Elvezetésük, az UFO (Unidentified Flying Objects — még fel nem derített repülő testek) rövidítésből ered, s azért munkálkodnak, hogy megfejték ezt a jelenséget. Már rendeztek egy kongresszust és 1968-ra tervezik Bécsben az UFO-világkonferenciát. Nemzetközi konferencia összehívását javasolta a Szovjet Űrkutatási Intézet is.

Fjodor Zigal szovjet csillagász a Komszomolszkaja Pravdában négy lehetséges okkal magyarázta a rejtélyes égi tüneményeket:

1. Az UFO egyszerűen optikai csalódás, amelyet a légkörben terjedő fény idéz elő.
2. Bolygónkon készült idegen tárgy, amelyet a készítő ország még nem ismertett.
3. Eddig ismeretlen természeti jelenség — bár formája és manőverezési képessége ezt kétségessé teszi.
4. Más égitestől érkezett repülő szerkezet, mely fejlett távirányítással működik.

Az ellentábor is pontokba szedi érveit. Joachim Hermann nyugatnémet csillagász, miután Hamis világképek című könyvében ismerteti és leleplezi a mendemondákat, csalásokat, félreértéseket, leszögezi, hogy ismeretlen repülőtestek nincsenek. Szerinte az észlelt jelenség okai:

1. Hullócsillagok, meteorok, fénytörések, felhők.
  2. A képzelet birodalmának születtei.
- Lényegében hasonló véleményre van a magyar Ponorri Theureuk Aurélnak is: „A tudomány biztos abban, hogy vannak társaink a világrban, de biztos abban is, hogy az UFO-k nem léteznek.”

A tekintélyes tudósok melyik táborának higgyünk?

Kinek higgyünk tehát, a tekintélyes tudósok melyik táborának?

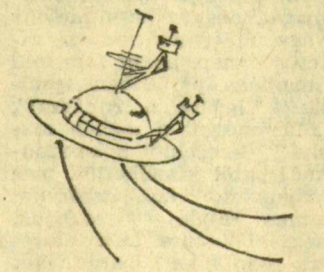
Előbb-utóbb kiderül

Ha olyan biztos benne a tudomány, hogy az UFO-k nem léteznek, akkor mi az oka annak, hogy az amerikai légierő parancsnokságának földalatti pánclermeiben az UFO-król készült fényképek ezreit vizsgálják, tanulmányozzák? Kutatócsoportok foglalkoznak a titokkal Angliában, Franciaországban, Japánban és még több országban is. Tudjuk, hogy a Szovjetunióban szintén hasonló vizsgálatakat végeznek. Jurevics professzor, a szovjet űrkutatás egyik vezetője nemrégiben jelentette ki a moszkvai televízióban, hogy különleges bizottság vizsgálja ki a kozmoszban megjelenő ismeretlen tárgyak rejtélyét. Nem érdektelen Sklovskij szov-

jet csillagász feltételezése sem, aki szerint a Mars két holdja, a Phoebus és a Demos nem természetes, hanem mesterséges hold, értelmes lények bocsátották őket Mars körüli pályára. A pulkovói obszervatóriumban sok felvételt készítettek a holdakról, s számításokat végeznek velük kapcsolatban.

Szóval egyáltalán nem egyszerű a dolog. Nyilvánvaló, teljesen tisztázatlan kérdéssel állunk szemben. Egyszerre a repülő csészealjok létezését éppúgy nem képes a tudomány megfelelő tényekkel bizonyítani, mint azt, hogy nincsenek. Be kell vallani férfiasan, hogy fogalmunk sincs róla, mit láttak a szófiaiak 1967 novemberében városuk felett, hogy mi gyújtotta fel az erdőt a jugoszláv Macedóniában, sőt, még azt sem tudjuk, hogy két szegedi fiatalemberünk szeme előtt mi lebegett „repülő csészealj-ként” a Tisza felett.

Lényeg az, hogy megmozdult a tudomány világ a rejtély megfejtésére. A szakértők szerint az alapos és rendszeres megfigyelésekhez, kutatásokhoz nincs szükség semmiféle új felsze-

Értelmes lények bocsátották pályájukra...

relésre vagy tudományos eszközre: a csillagvizsgálók, a meteorológiai és radar-állomások megfelelnek a célra, ha egy nemzetközi UFO-figyelő szolgálatot hívnának létre.

Az ember valamikor istenként tisztelte a természet erőit, azután megismerte őket, egynemelyiket igájába is hajtotta. Manapság már vígan alszik attól, hogy műholdak, rakéták vagy épenséggel csészealjok szállódnak a feje felett. Biztos abban, hogy előbb-utóbb kiderül ez a titok is, s a tudomány ismét kereshet magának valami újat — vitaközi és megfejteni valót.

Osszeállította, illusztrálta és hiszi is, meg nem is:

Fehér Kálmán

Szeged és Szabadka árucseréje

Biztató kezdet — Kölcsönös előnyök

A magyar és a jugoszláv testvérváros, Szeged és Szabadka kapcsolataiban új színfolt — a kormányközi tárgyalások alapján — a kishatárforgalmi árucseréje. Ennek nyomába indultam el Szegeden és Szabadkán.

Tőlünk a Budapesti müködő Konzumex Külkereskedelmi Vállalat útján jut el az áru, onnan a szabadkai Meteor exportjogú vállalat közvetítésével érkezik.

Bővül a választék

A legrégebbi partner a Csongrád—Bács megyei Élelmiszer- és Vegyiáru Nagykereskedelmi Vállalat és a Fidelinka Tésztaárugyár. Zöld oxidfestékért, lisztért, szárított zöldborsóért érkezett a Fidelinka különféle levestésztája, azután a Kokas-leves, az ételízestő Vegeta, valamint szardínia.

Az árucserével a választékot bővítjük — mondotta Laki Imre, a Csongrád—Bács megyei Élelmiszer és Vegyiáru Nagykereskedelmi Vállalat igazgatója. — A Szabadkáról hozott áru forgalmunknak fél százalékát adja. Jó például a Szegedi Paprikafeldolgozóban készített levespor, ételízestő is, de miért ne legyen „Kokas” és Vegeta is, ha már „divatba” jött?

A Fidelinka vezérigazgatója, Anton Milodanovic-Dela kiemelte az árucseré kölcsönös előnyeit, majd figyelmet érdemlő új készítményeket is bemutatott. Bejelentette, hogy jövőre ételbemutatót tartanak Szegeden.

Keresik az Anna-vizet

Kitűnő a szegedi gyógyhatású Anna-víz. Ezzel kapcsolatban állapította meg Rózsa Gyula, a Suboticsanka Itálárgyár gazdasági igazgatója:

— Hetenként és folyamatosan száz- vagy akár kétszáz literes üveggel is vásárolnánk Anna-vizet literes vagy másfél literes üvegekben. Az első szállítmány üvegeit — cseréüvegek — meg is vennék. Mi cserébe valódi narancsitalt, narancsszírtményt, konyakot,

vagy likőroket stb. adnánk. Lajos Menyhért, az Anna Gyógyvíz-, Udítóital és Szikvízpari Vállalat igazgatója arról beszélt, szeretné az árucserét, de probléma a töltőkapacitás.

Ezen a régóta vajúdo problémán segíteni kell, mert ezt követeli mind a belföldi, mind a külföldi igények kielégítése. S csinaljon csak „karriert” az Anna-víz Szabadkán, amiért a Meteor útján a Suboticsanka készítményein kívül más árut is adnának.

Üveg, cukor és több más

A Csongrád—Békés megyei Vas és Műszaki Nagykereskedelmi Vállalat — felelt a kérdésre Börcsök Ferenc igazgató — bizonyos árukat, ha nem is számottevően, de cserélt. Asót, kaptát, lópatkókat adott a Meteor-nak. Helyettük különféle csapok érkeztek. Kellenek Szabadkára edények is.

A Dél-magyarországi Üveg- és Porcelánértékesítő Vállalat idén nyáron Szabadkán, a vajdasági ipari kiállításon és vásáron nagy sikerrel mutatta be áruit. Most már — közölte dr. Zsótér Mihály, a szegedi vállalat árucseréi osztályának vezetője — megtörténtek a tárgyalások a Meteorral, s kijelölték a cserélendő, igen tekintélyes mennyiségű, értékű árukat. Szegedről a terv szerint lágy-porcelánból készült edényeket, üvegeket, különféle kerámia dísz tárgyakat küldenek és helyettük elsősorban tábla-üveg érkezik. A kölcsönös ajánlások után most már csak a külkereskedelmi szerv „igenje” kell a szállításhoz.

Volt és van érdeklődés készítményeink iránt — közölte Koplovics Béla, a híres Pionir Csokoládé és Ostyagyár gazdasági igazgatója. A szegediek szemeként csomagolt cukorkát, töltött ostyát akarnak átvenni. Reméljük, hogy a következő tárgyalásokon a cserében közös nevezőre juthatunk.

A Rövid- és Kötöttáru Nagykereskedelmi Vállalat is folytatott már tárgyalásokat különféle divatcikkek cseréjére. Miután szezonális

árukról volt szó — és a szállítási határidő jugoszláv részről nem felelt meg — elmaradt az üzlet. A hajlandóság azonban ott és itt változatlanul megvan.

Jobb ritmussal

A Meteor eredetileg vas- és fémpari vállalat, de kijelölték a kishatárforgalmi árucseré bonyolítására. Árukészlete a szabadkai vállalatok, gyárak termékeiből nincs, ezért bizonyos idő, néha nem is kevés kell a szerződés megkötésétől a szállításig.

Jogos az észrevétel, azon vagyunk, hogy gyorsabb bonyolítást végezzünk, s ennek érdekében intézkedjünk is — jelentette ki Brasnja József, a Meteor igazgatója, majd elmondotta, szeretné, ha általában — magyar részről is — gyorsabb ritmussal lenne az árucseré.

Ennek szükségességét egyöntetűen fontosnak tartják a szegedi vállalatok vezetői, a kereskedelem képviselői is. Indokolt és a Konzumexnek, az illetékes minisztériumi szervezeteknek megoldást is kell találniuk. Az üzletkötéseknél természetesen probléma az ár. Világpiaci, időhöz kötött áron, dollárban számolják el a cserélt árut. A nemzetközi árszignyokat azonban a szegediek nem ismerik. A cserében viszont az ár olyan láncszem, amelynek megismerése — akár egy Konzumex megbízott útján stb. — szükséges. Ez a szegedi vállalatok sokkal érdemibb tárgyalásaihoz vezetne, nem csorbítva a külkereskedelmi szerv pozícióját.

Az árucseré a választék-bővítéssel együtt azért is jó, mert a két határ mentén bizonyos árukiegyenlítődést hoz, eleve akadályt állít a magánszemélyek „csencselésének”.

A feltételek mind magyar, mind jugoszláv részről megvannak, hogy a kölcsönös előnyök alapján, a biztató kezdet után pezsgőbb legyen az árucseré. Bizunk, hogy a bonyolítás formái is tökéletesednek, mert ez a kereskedelembe elengedhetetlen.

Morvay Sándor

A fagyún is el lehet csúszni

Télen derült ki a nyári „élelmesség”

A közvélemény elismeréssel szól, amikor lapunkban is közbe tesszünk olyan cikkeket, amelyek árdragítókat, a vásárlók megkérőit leplezik le, legtöbbször a Csongrád megyei Allami Kereskedelmi Felügyelőség ellenőrzései alapján. Ez történt Nagy Béla 47 éves, Szeged, Felhő utca 18. szám alatti lakossal, a Roosevelt téri birka-szárdában volt üzletvezetője esetében is. Aki alkalmasint ott volt vendég és érkezett ez év április 12. és augusztus 9. között, gondolt-e arra, hogy megkérőit, miközben dicsérte a birka-pörkölt ízét? Így fest pedig a kép, pontosan 90 ezer adag felszolgálásával. A pörköltet, bár zsirosnak tűnt, mégis kevés zsírral főzték: 10 adagot csak három dekával, a kalkulációban előírt 22 deka helyett.

Amit a kedves vendég zsírnak vélt, az bizony többnyire fagyú volt. Működése alatt 1800 kilogramm zsírt „takarított meg” a vendégek zsebére, és annyi burgonyát, hagymát, paprikát, hogy az összegezés a rendőrségi vizsgálat befejezésével 101 ezer 700 forintot tesz ki.

Hol voltak a vállalat belső ellenőrei?

Szabó József, a Csongrád megyei Vendéglátó Vállalat igazgatója elem teszi a birka-szárdában járt ellenőrök írásos feljegyzéseit. Május 20-án Csaba Ottó és Simon József ellenőrök a csárda rossz mérlegének

jávitását rendelték el, és kifogásolták, hogy kevés az abrosz és a sörös-korsó.

Másodszor május 29-én Marton Pál ellenőr a csárda dolgozóinak egészségügyi könyveit vizsgálta felül. Bejegyezte ugyanakkor, hogy jelenlétében 8—10 vendégtől csak késelekedve vették fel a rendelést. Nagyon oda kellett volna figyelni a vállalat vezetőségének, amikor Marton Pál ezt jegyezte fel: „Az igazgatóság által 1966 szeptemberében minden üzletben rendszeresített belső ellenőrző füzetet itt nem vezetik, az üzletvezető azt előadni nem tudta.”

Azt a füzetkét pedig a vendégek, a vendéglátás színvonala érdekében, az üzletvezető ellenőrző szerepének gyakorlására rendszeresítették! Nincs nyoma, hogy figyelmeztették volna Nagy Bélát.

Annál inkább nyomot hagyott itt az ÁKF két ellenőrzése júliusban és augusztusban. Sülycsónkítás jegyzőkönyveket két és fél deci brandy és kecskeméti barack kiszolgálásakor, Nagy Béla egyik helyettése, Fehér Ferencné volt akkor szolgálatban a birka-szárdában, s vele kapcsolatban jegyezte fel az ÁKF ellenőre a következőket: „Ahelyett, hogy utasítást adott volna a csaposnak a megállapított hiányosságok megszüntetésére, közölte: nézzük meg az ellenőrző könyvben, hogy korábban is volt már

hasonló hiányosság, mégsem történt felelősségvétel, nézzük el ezt is.” A tényekből ítélve elnéztek a vállalatnál az ÁKF bejegyzés fölött is, a tényeken alapuló kritikát elhomályosította a gyanútlan vendégek dicséret szava, kézzeljegye a vendégkönyvben.

— Megtévésztó volt — mondja kishatárforgalmi igazgató —, hogy a birka-pörkölt-adagok szinte csorogtak a zsírtól.

Tegyük hozzá, hogy inkább a fagygyútól.

— Igaz — válaszolja —, de a birka-k sem voltak egyformák. Kisebbségek nagyobbak, kövőbbek-soványabbak váltogatták egymást. Természetesen a mindenkor rendelkezésre álló hús minősége szerint kellett volna elkészítenie a kalkulációt az üzletvezetőnek.

Amint látom az ÁKF jelentéséből, az újabb összeg pontosan 43 ezer 500 forint, vagyis egyszerre volt bőkezű és szűkmarkú a csárda vezetője. Szüksége volt erre a vállalatnak?

— Nem volt, és nincs rá szüksége sehol és semmikor — mondja az igazgató, miközben sorra mutat egy 17 pontban foglalt vállalati utasítást, amely az üzletkötés rendjére, felelősségére, az ott dolgozók kötelemre, a vendéglátás kulturáltá tételére vonatkozik. Olvasom a többi között: „A srúk mérésért, a sülycsónkításért az üzlet vezetője is felelős.”

El is neveztem ezt a vállalati köd-dexet a vendéglátás bibliájának. Aki ezt tudja és alkalmazza, sose ütközteti össze a vállalat érdekét a vendégével, nem akar „jó fiú” lenni a vendég zsebére, és „nagyvonalú” a társadalmi tulajdon kárára.

Lódi Ferenc